

אביב הגיע

האביב הוא העונה שבין החורף ובין הקיץ. הוא מתחיל בחודש ניסן ומסתיים בסיוון. במקרא, אביב הוא התבואה לפני שהיא מבשילה, כשהשיבולים עדיין ירוקות: "השערה אביב והפשטה גבעל" (שמות ט', ל"א). חודש ניסן, שבו השיבולים מתחילות להבשיל, נקרא חודש האביב, וחג הפסח נקרא חג האביב.

לפי מילון אבן שושן, השורש א-ב-ב בבניין הפעיל משמעו: הצמיח, גרם שיוציא אפים (צמחים רכים, רעננים), וגם הביא רוח אביב, כלומר ריענון, חידוש. האביב הוא העונה היפה ביותר בשנה, העונה שבה מתחדשים החיים בטבע, העופות חוזרים מן הדרום לצפון, השדות והעצים מתפסים בעלים ובפרחים.

המילה אביב מופיעה בביטויים אחדים בעברית. כולם קשורים להתחדשות, פריחה, נעורים:

- **אביב הימים** או **אביב החיים** פירושם שנות הנעורים.
- **באבו פירוש**: בצעירותו, בעודנו רך בשנים. בדרך כלל, השימוש בצורה זו רווח בצירופים: **מת באבו** או **נקטף באבו**. מקור המילה הוא **אב** – צמח רך ורענן: "אל גנת אגוז ירדתי, לראות באבי הנחל" (שיר השירים ו', י"א).

- **הסנונית** היא בין הציפורים הראשונות הבאות באביב לארצות אירופה, ומכאן הביטוי: "סנונית אחת אינה מבשרת את האביב", שמשמעותו: מקרה יחיד איננו מעיד על הכלל.

- **אביב העמים** – כך נקראת התקופה באמצע המאה התשע-עשרה, שבה היו עמים באירופה למדינות לאום, בעקבות התפשטות תורות פילוסופיות ליברליות והתגברות הלאומיות באירופה.

- כשאנחנו מברכים מישהו ליום ההולדת, אנחנו אומרים: "מזל טוב במלאת לך שלוששים אביבים" (לפעמים גם כשיום ההולדת חל בחורף או בקיץ). **אביב** הוא גם שם פרטי של ילד או ילדה ושם משפחה. לילדות קוראים גם **אביבה** ו**אביבית**.

- כמה שמות של יישובים ושכונות בארץ נושאים את השם אביב: **תל-אביב**, **רמת-אביב**, **נוה-אביבים**, ומושב **אביבים** בגליל. **תל-אביב** הוא השם העברי של ספר שכתב בנימין זאב הרצל. השם תל-אביב נזכר לראשונה במקרא, בספר יחזקאל (ג', ט"ו).

בשם התואר **אביבי** משתמשים כדי לאפיין משהו קל ונעים, כמו מזג אוויר אביבי או שמלה אביבית. ענת רוזנשטוק

יהיה בסדר

לכבוד פסח – כמה מילים על המילה "סדר"

רק לכך שהוא שם כל דבר במקומו. כשאומרים על מישהו שהוא "מסודר", הכוונה היא שיש לו מספיק כסף כדי לחיות היטב. אנשים צעירים מנסים להסתדר בחיים, להשיג פרנסה טובה וחיים נוחים.

הילדים שלנו, מלבד העובדה שאינם אוהבים לסדר את החדר, מכורים לסדרות בטלוויזיה. אנחנו, לעומתם, היינו מכורים לסדרות של ספרים או שאספנו סדרות של בולים.

כששואלים את הילדים איך היה (בגן, בבית הספר, בצבא), הם עונים בדרך כלל במילה אחת:

בסדר. לפחות שיגידו בסדר גמור.

כשנושא מסוים נמצא בדיון, הוא נמצא על סדר היום. יש סדר יום של ישיבה, למשל ("הישיבה תתקיים בחמש. על סדר היום: תוכנית עבודה שנתית"), ויש סדר יום ציבורי, סדר יום לאומי – נושאים שנמצאים בחדשות,

באמצעי התקשורת, שכולם מדברים עליהם ("הנושא החברתי עלה לסדר היום הציבורי"). כשמישהו רוצה להעלות נושא לדיון, בישיבת ועד הבית כמו גם בכנסת ישראל, הוא מגיש הצעה לסדר היום (או הצעה לסדר). ואם מישהו מפריע, אז היושב-ראש קורא אותו לסדר. בכנסת, אחרי שקוראים אדם לסדר שלוש פעמים, מבקשים ממנו לצאת מאולם הדיונים, כדי שלא יפריע שוב.

סדר הוא שמו של מקצוע שנגעלם מהעולם: האדם שעבד בבית הרפוס וסידר את האותיות הבודדות למילים, שורות ועמודים, לפני ההדפסה. מקצוע אחר, שעדיין קיים, הוא הסדרן, האדם שמשגיח על הסדר בתיאטרון, בקולנוע או בכל אירוע המוני.

אחד הגופים החזקים במשק הוא ההסתדרות, ארגון העובדים הגדול בישראל, שהוקם בשנת 1920. בגופים רבים מתגלים לעתים, אי-סדרים שונים, כלומר פעילות לא חוקית או לא אתית. צריך לקוות שהחקירות יגלו שהכל בסדר.

וניסים בברכה הכי ישראלית: יהיה בסדר!

אילה פרלמוטר

כלי שולחן לסדר פסח

סדר הוא ההפך מבלגאן, ההפך מבלבול, ההפך מערבוביה. זהו מצב שבו הדברים מאורגנים בצורה טובה, נוחה, יעילה, כמו שצריך.

סדר פסח נקרא כך, משום שמדובר בטקס שיש לו מתכונת קבועה, ידועה ומאורגנת. סדר – כך נקראה בעבר גם עבודתם של הכהנים במקדש, שערכו טקסים בצורה מאורגנת וקבועה מראש.

לקראת הפסח, המושג סדר מקבל משמעות נוספת: אנחנו מנקים את הבית באופן יסודי ומסדרים אותו יפה-יפה לקראת החג. אנחנו מבקשים

מהילדים שיסדרו כבר את החדר שלהם; אנחנו מנקים ומסדרים מחדש את ה מטבח, כדי שיתאים לשבוע החג בלי החמצץ; ולבסוף, כל הבית שלנו יכול לעמוד למסדר, כמו בצבא. שם עורכים לחיילים מסדרים, כדי לבדוק שהם ניקו והכינו הכל לפי הנוהל.

יש מסדר ניקיון, מסדר

המפקד, מסדר נוכחות (לראות מי ישנו ומי איננו). בסיום קורס טיס יש מסדר בנפיים.

בצבא יש גם תרגילי סדר, שנקראים בלשון הצבאית ת"ס, ובהם החיילים נקראים ללכת לפי סדר וקצב מסוים ואחיד. חיילים רתיים, שרוצים לשלב בין לימודי תורה לשירות בצבא, הולכים לישיבת הסדר, שמאפשרת להם לעשות זאת הודות להסדר מיוחד שקבעה המדינה.

ראשי התיבות ש"ס פירושם – שיש סדרי משנה, ששת החלקים שמרכיבים את המשנה (סדר זרעים, סדר מועד, סדר נשים, סדר נזיקין, סדר קודשים וסדר טהרות).

סידור הוא ספר התפילות היהודי, שמקבץ (אוסף) את כל התפילות בסדר הגיוני.

סדרי בראשית הם חוקי הטבע הקבועים, שאי אפשר לשנות אותם.

מספר סדר הוא מספר המתאר את המקום של חפץ בשורה (ראשון, שני, חמישי). וזאת לעומת מספר מונה: אחת, שתיים, שלוש.

כשאנחנו מדברים על אדם מסודר, איננו מתכוונים